POZNAJ ROLĘ PRZYMIOTNIKA, W WYOBRAŹNI POMOCNIKA!

RENATA PASYMOWSKA

SCENARIUSZ LEKCJI

Program edukacji wczesnoszkolnej w szkole podstawowej

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy"

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty.

Warszawa 2019

Fundusze Europejskie Wiedza Edukacja Rozwój

ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji

Unia Europejska Europejski Fundusz Społeczny

Redakcja merytoryczna – Agnieszka Karczewska-Gzik
Recenzja merytoryczna – mgr Maria Ferenc
mgr Jadwiga Iwanowska
Agnieszka Ratajczak-Mucharska
mgr Urszula Borowska

Redakcja językowa i korekta – Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna – Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons – Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl

Fundusze Europejskie Wiedza Edukacja Rozwój
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
Unia Europejska Europejski Fundusz Społeczny

Czas trwania zajęć:
2 godz. lekcyjne.

Temat:
Poznaj rolę przymiotnika, w wyobraźni pomocnika!

Cele główne:
- uświadomienie uczniom, w jaki sposób słowa rozwijają wyobraźnię,
- wdrażanie dzieci do rozumienia roli przymiotnika w wypowiedziach,
- rozwijanie umiejętności rozpoznawania przymiotnika w tekście,
- doskonalenie konstruowania pytania o przymiotnik,
- kreowanie twórczości w używaniu języka,
- udzielanie pomocy zmierzającej do wyrównania braków edukacyjnych,
- bogacenie słownictwa czynnego uczniów.

Cele operacyjne – uczeń:
- opisze rzeczowniki, użyje przymiotników w wypowiedziach i rozpozna je w tekstach, zada pytanie o przymiotnik, stworzy obraz w oparciu o opis, odegra scenkę, posłucha z uwagą, przeczyta tekst ze zrozumieniem, będzie współpracował w procesie tworzenia, uruchomi wyobraźnię.

Metody:
twórczego rozwiązywania problemów, waloryzacyjne, pracy we współpracy, scenka rodzajowa, wizualizacja.

Formy pracy:
zbiorowa, w parach, w grupie, indywidualna.

Środki dydaktyczne:
papier, kredki, lupy, rekwizyty do scenek rodzajowych.

Przebieg zajęć:
1. **Zapoznanie z tematem i celami zajęć, określenie NaCoBeZU –** używanie i rozpoznawanie przymiotników, konstruowanie pytania o przymiotnik, zobrazowanie wyobrażeń.
2. **W klasie zjawia się proste Zdanie, smutne niesłychanie, i zaczyna monolog:** „Jestem proste, krótkie i nie poruszam wyobraźni. Co można sobie wyobrazić na podstawie informacji: »Mama idzie?«. **Burmistrz** usłyszał narzekania Zdania i tak powiada: »Tobie trzeba przymiotnika! Wyobraźni pomocnika!". Zdanie się ucieszyło i w poszukiwaniu przymiotnika ruszyło".

3. **Gdzie ty jesteś, przymiotniku?** „Wyraz się naprężył dumnie: u mnie jest przymiotnik, u mnie! Wyobraźnię otwieraj i przymiotniki wybieraj!". Uczniowie słuchają słów, które wypowiada wyraz, i reagują przez podniesienie ręki, słysząc te, które otwierają wyobraźnię.
4. **Zobrazuj to. Kreatywne rozwiązywanie problemu**. Wyraz prezentuje kilka przymiotników dotyczących jednej rzeczy. Dzieci mają ją zobrazować, np. śmieszny, mały, pręgowany, futrzany, słodki, wąsaty…
5. **Rozmowa na temat obrazów stworzonych przez dzieci.** Wyjaśnienie, dlaczego wszyscy narysowali kotka i co ich zainspirowało do zwizualizowania takiego obrazu.
6. **Tworzenie listy słów, które pobudzają wyobraźnię.** Uczniowie otrzymują na zmianę trzy rodzaje obrazków, np. jabłko, książka, rower, i mają w krótkim czasie napisać jak najwięcej przymiotników, które opisują te rzeczy.
7. **Konfrontacja:** pierwszy uczeń, którego imię zostało wylosowane z kubka, podaje całą listę, a kolejni tylko te przymiotniki, które się jeszcze nie pojawiły.
8. **Ustalenie listy pytań o przymiotnik na podstawie wyrazów na tablicy.**
9. **Komunikowanie się w j. polskim. „Przymiotnik na wysokości stanie i rozwinie proste zdanie** »Mama idzie«. **Zdanie** aż podskoczyło z radości i krzyknęło: »Zmienię o sobie zdanie, gdy przymiotnik przed mamą stanie!«". Uczniowie pomagają rozwinąć zdanie, np. „Wesoła mama idzie", „Wysoka mama idzie" itp. Rozmowa na temat roli przymiotnika w zdaniu.
10. **Zabawa w poszukiwanie przymiotnika w tekście.** Dzieci mają lupę i zatrzymują się, gdy zobaczą przymiotnik w zdaniu. Otaczają go obłoczkiem symbolizującym bujanie w obłokach.
11. **Wyjaśnienie nazwy nowej części mowy.** Można posłużyć się mnemotechniką: „przymiata wizualizacje i wzbogaca wyobraźnię".
12. **Praca w zespole. Rozwiązywanie problemów. Tworzenie scenek sytuacyjnych, w których przymiotnik:** „Pomaga nawiązywać przyjaźnie", „Rozwiązuje konflikty", „Dodaje otuchy" itp. Zadaniem uczniów jest użycie jak największej liczby przymiotników, by wypełniły misję specjalną.
13. **Podsumowanie zajęć.** Rozmowa na temat skuteczności działania przymiotników.
14. **Ocena zaangażowania uczniów uwzględniająca ich indywidualne możliwości.**

Komentarz metodyczny

Nazwa „przymiotnik" jest bardzo trudna. Można ją przedstawić właśnie poprzez taką lekką fabułę. Mała forma teatralna pomoże szczególnie uczniom ze SPE.